

[Honoré.]

under EF. EFs aftale i Lomé med 46 udviklingslande i Afrika, Det vestindiske Hav og Stillehavet er med rette blevet karakteriseret som en historisk begivenhed. Lomé-aftalen har gjort EF til pioner for udviklingssamarbejdet gennem en enorm liberalisering af importen fra udviklingslandene og det nye prissystem, der sikrer AVS-landene stabile eksportindtægter for vigtige produkter. Desuden stiller Lomé-konventionen ca. 25 mia kr. til rådighed for udviklingsprojekter, der vil gavne også de allerfattigste lande.

Vi prioriterer den tosidede danske udviklingsbistand meget højt. Den er hurtig og effektiv, den muliggør en god kontrol med midlerne og giver den danske befolkning et mere direkte og nært forhold til udviklingsbistanden end den multilaterale bistand. Vi er også klar over, at den ønskelige udbygning af den tosidede bistand har administrative konsekvenser.

I Mellemøsten ser det ud til, at der i forholdet mellem Israel og Egypten er visse muligheder for at nå videre frem. Israelske indrømmelser må modsvares af indrømmelser fra den anden side, og Israels ret til sikre og anerkendte grænser må anerkendes af alle implicerede parter. Vi kan ikke tilslutte os en politik, der af hensyn til arabernes brug af olieåbnet siger ja til at isolere Israel økonomisk og politisk. En større uafhængighed af olieleverandører og deres olieåben får vi kun ved et nært samarbejde mellem de olieforbrugende industrilande i Det internationale Energi-Agentur, der jo er en stærk forhandlingspartner over for de olieproducerende lande.

Vi må respektere, at ud over Israel og de arabiske stater er det de to supermagter, der har hovedansvaret for krig og fred i Mellemøsten. EF bør dog ikke være fraværende i Mellemøsten. Vi har samhandelsinteresser med de mellemøstlige olieproducenter, og dialogen mellem EF og Den arabiske Liga kan på et givet tidspunkt måske blive en stabiliserende faktor og opfange noget af supermagternes rivalisering.

Øst-vest-forholdet har været forhandlet nogle år i forskellige sammenhænge på forskellige konferencer. Det har gavnet sikkerhedskonferencerne, at de vesteuropæiske demokratiske stater, ikke mindst takket være EF, har kunnet samordne deres poli-

tik, ligesom modparten har gjort det. Resultatet af disse forhandlinger er, at vi i det kommende år vil kunne udbygge de økonomiske og teknologiske forbindelser mellem øst og vest, som vel især vil komme de kommunistiske lande til gode. Det har jo så været håbet, at der til gengæld herfor kunne blive en friere udveksling af tanker og ideer, men det lader til, at dette næppe kan virkeliggøres i den udstrækning, vi håbede.

Hverken sikkerhedskonferencen eller troppereduktionsforhandlingerne har i nævneværdig grad lettet Sovjetunionens militære pres mod vore lande. Der berettes om, at sovjetiske, polske og andre krigsskibe gør sig stærkt gældende i danske farvande. Det ligger for mig at se i selve Sovjetunionens historie og ideologi, at den skal have et stort militært apparat. Sovjets vilje til at begrænse sin militære magt er mere verbal end real. Derfor bliver Danmark og Vesteuropa sandsynligvis nødt til i mange årtier at opretholde et tilstrækkeligt beredskab for at kunne hævde vor politiske selvstændighed, og dette er i øvrigt også, hvad Den kinesiske Folkerepublik utrætteligt fortæller os.

Opretholdelsen af en militær balance gennem NATO er en afgørende forudsætning for vesteuropæisk sikkerhed. Der må bevilges de nødvendige økonomiske midler, budgetternes købekraft skal bevares, der er et tvingende behov for rationalisering og standardisering for at få mest ud af de midler, der er til rådighed. Men de atlantiske relationer er måske ikke et tilstrækkeligt perspektiv, heller ikke kombineret med et nyt forhold til de østeuropæiske lande. Måske skulle vi snarere tænke i trekanten Nordamerika-Vesteuropa-Japan. Her har vi jo de 3 største handelsområder i den frie verden. De har en række fælles ydre og indre problemer. Jeg kan blot nævne, at de alle 3 har været ramt af hele energikrisen. Det er 3 regioner, der har demokratiske institutioner, og de er stillet over for problemer om den teknologiske udvikling, om dæmpningen af den økonomiske vækst, på en måde, der ikke skaber samfundsmvæltninger. De skal løse forureningsproblemerne. Der er den fare, at de for at løse disse problemer prøver på at isolere sig og vælte vanskelighederne over på hinanden. Derfor burde vi måske prøve på at tænke i denne trekant: Nordamerika-Vesteuropa-Japan og overveje, hvorfor vi